



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ  
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ  
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ  
Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ  
Π.Ε. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

Λαμία 27-07-2012

Αρ.Πρωτ.: 12470

**ΠΡΟΣ: ΟΠΩΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ**

ΤΜΗΜΑ : Ποιοτικού & Φυτ/κού Ελέγχου  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ : Ελ. Βενιζέλου 1  
ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΑΣ : 35100 ΛΑΜΙΑ  
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : Γ. Τζίγκα – Ι.Φράγκος  
ΤΗΛ. : 2231-3-53172  
53174  
FAX : 2231066136

**3<sup>ο</sup> ΔΕΛΤΙΟ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΩΝ**  
**ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΗ ΒΑΜΒΑΚΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ**  
**ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ (Π.Ε) ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ**

## 1. Στόχοι

Η Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής της Π.Ε. Φθιώτιδας, σε συνεργασία με το Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών & Ποιοτικού Ελέγχου Μαγνησίας, εκδίδει το παρόν Δελτίο Γεωργικών Προειδοποιήσεων με βάση τα δεδομένα που έχουν συλλεχθεί από το δίκτυο παρακολούθησης (φερομονικές παγίδες), που έχει εγκατασταθεί στο Νομό μας και τις επιτόπιες παρατηρήσεις και δειγματοληψίες που πραγματοποιούνται σε βαμβακοφυτείες.

Απευθύνεται στους βαμβακοπαραγωγούς, με σκοπό την ενημέρωσή τους, για την αποτελεσματική φυτοπροστασία της βαμβακοκαλλιέργειας τους.

## 2. Διαπιστώσεις

**2.1** Την εποχή αυτή οι βαμβακοκαλλιέργειες βρίσκονται στο στάδιο της ανθοφορίας και της εμφάνισης των πρώτων καρυδιών.

**2.2** Οι συλλήψεις των ακμαίων (πεταλούδων) **πράσινου σκουληκιού** στο δίκτυο φερομονικών παγίδων ήταν αρκετά υψηλές σε ορισμένες περιοχές όπως: Αυλάκι (τοποθ. Μπισμπιρούλα), Δαμάστα (τοποθ. Κωτσέκι), Κόμμα (τοποθ. Σανίδα), Μεξιάτες (τοποθ. Άνυδρα), Αμούρι(τοποθ. Κουφόγια), Μεσοποταμία (τοποθ. Γουρνολίβαδα), Μώλος (τοποθ. Βασιέικα), Αγ. Τριάδα (τοποθ. Τρόλος), Αταλάντη (τοποθ. Μαραθιάς και Φτελίδια), Έξαρχος (τοποθ. Τριάντα στρέμματα), Αμφίκλεια (τοποθ. Πόλογος) και Ελάτεια(τοποθ. Ενεήντα).

Αντιθέτως, οι συλλήψεις των ακμαίων **ρόδινου σκουληκιού** κυμάνθηκαν σε **χαμηλά επίπεδα**.

**2.3** Οι επιτόπιες παρατηρήσεις και δειγματοληψίες που διενεργήθηκαν σε περιοχές του Νομού, έδειξαν μικρούς έως μηδενικούς πληθυσμούς προνυμφών (σκουληκιών) σε χτένια, άνθη και καρύδια. Εξαιρέση αποτέλεσαν οι περιοχές Εκκάρα (τοποθ. Κουλούρια, Κουκουράβα, Κεφαλάρια), με 3-4 ζωντανές προνύμφες/100φυτά, Δρυμαία(τοποθ. Παλιόβρυση) και Κωσταλέξι (τοποθ. Κουλούρια), όπου οι πληθυσμοί του πράσινου σκουληκιού βρέθηκαν στο κατώτερο όριο επέμβασης, δηλ. 6-8 ζωντανές προνύμφες (σκουλήκια) 1<sup>ου</sup> και 2<sup>ου</sup> σταδίου και μήκους μέχρι 1 εκατοστό σε 100 τυχαία φυτά.

**2.4** Μέχρι τώρα δεν έχει παρατηρηθεί η παρουσία του ρόδινου σκουληκιού, ενώ οι πληθυσμοί αφίδων, λύγκου και θρίπα, είναι κάτω από τα όρια επέμβασης. Εξαιρέση αποτελεί ο τετράνυχος, οι πληθυσμοί του οποίου σε ορισμένες περιοχές όπως: Λιανοκλάδι, Αμούρι, Λυγαριά, Ν. Μοναστήρι, Σοφιάδα και Μεξιάτες, ξεπέρασαν το κατώτερο όριο επέμβασης (κατά μέσο όρο ύπαρξη τετράνυχου στο 30-50% των φύλλων του δείγματος).

## 3. Συστάσεις – Καλλιεργητικές πρακτικές

Σε αυτό το βλαστικό στάδιο της ανθοφορίας και της εμφάνισης των πρώτων καρυδιών (ύψος φυτών περίπου 65 εκατοστά), συστήνονται στους βαμβακοκαλλιεργητές τα παρακάτω:

**3.1** Συστήνεται γενική δόση άρδευσης 50 κ.μ. νερό /στρέμμα. Σε γόνιμα εδάφη με ύψος φυτών άνω των 70 εκατοστών, συνιστάται γενική δόση άρδευσης 40 κ.μ. νερού/στρέμμα περίπου.

- 3.2 Συστήνεται εφαρμογή ρυθμιστών ανάπτυξης των φυτών (meriquat chloride 5SL), με δόση 25-70 κυβικά εκατοστά/στρέμμα, αναλόγως της γονιμότητας των εδαφών και του ύψους των φυτών.
- 3.3 **Λύγκος:**  
Συστήνεται στους βαμβακοκαλλιεργητές να επιθεωρούν όλη την έκταση της καλλιέργειας και να προβαίνουν σε ψεκασμό με ένα κατάλληλο και εγκεκριμένο εντομοκτόνο, μόνο όταν διαπιστώνουν γενικευμένη παρουσία του εντόμου καθώς και προσβολές σε νεαρά καρύδια.
- 3.4 **Τετράνυχος:**  
Συστήνεται ψεκασμός, μόνο σε περιπτώσεις έντονων προσβολών, με κατάλληλα και εγκεκριμένα ακαρεοκτόνα και κατά προτίμηση με εκείνα που διαθέτουν εξειδικευμένη δράση. Σε περίπτωση επανάληψης του ψεκασμού, είναι απαραίτητη η εφαρμογή ακαρεοκτόνου με διαφορετικό τρόπο δράσης.
- 3.5 **Πράσινο σκουλήκι:**
- **Οι συλλήψεις ακμαίων (πεταλούδων) στις φερομονικές παγίδες, δεν αποτελούν κριτήριο για την εφαρμογή επέμβασης με φυτοπροστατευτικά σκευάσματα, αλλά μέσο πρόγνωσης και βοηθούν στον προσδιορισμό των περιόδων δραστηριότητας του πράσινου και του ρόδινου σκουληκιού.**
  - **Κριτήριο για την απόφαση λήψης ή όχι μέτρων αντιμετώπισης, είναι μόνο τα αποτελέσματα των επιτόπιων δειγματοληψιών στα όργανα των φυτών (νεαρά φύλλα, χτένια, άνθη, καρύδια).**
  - Συστήνεται στους παραγωγούς και ιδιαίτερα στις περιοχές με αυξημένο αριθμό συλλήψεων ακμαίων(πεταλούδων) πράσινου σκουληκιού, να είναι διαρκώς σε επιφυλακή, να παρακολουθούν επισταμένως κάθε 2-3 ημέρες την καλλιέργεια τους για τυχόν προσβολές από προνύμφες και **μόνο εάν διαπιστωθεί η παρουσία προνυμφών σε ποσοστό πάνω από 6-8 ζωντανές προνύμφες(σκουλήκια μήκους μέχρι 1 εκατοστό) ανά 100 φυτά** επιλεγμένα τυχαία από όλη την έκταση της φυτείας, τότε μόνο να προβαίνουν σε ψεκασμό.
  - Για την προστασία των φυσικών εχθρών του πράσινου σκουληκιού, προτείνεται η χρήση φυτοπροστατευτικών που ανήκουν στην κατηγορία των εκλεκτικών εντομοκτόνων, όπως εγκεκριμένα σκευάσματα του *Bacillus thuringiensis*, spinosad, diflubenzuron και emamectin.
  - Επανάληψη ψεκασμού δικαιολογείται μόνο σε περίπτωση, που μετά από μία περίπου εβδομάδα, διαπιστωθεί ότι έχει ξεπεραστεί το κατώτερο όριο επέμβασης και στην περίπτωση αυτή προτείνεται να εφαρμόζεται εντομοκτόνο με διαφορετικό τρόπο δράσης από το πρώτο.
  - Συστήνεται στους παραγωγούς των οποίων οι βαμβακοκαλλιεργείες βρίσκονται σε παραποτάμιες περιοχές, να βρίσκονται σε αυξημένη ετοιμότητα και να επιθεωρούν την καλλιέργεια τους (χτένια, άνθη, καρύδια) σχολαστικά κάθε 2-3 μέρες, διότι το μικροκλίμα των περιοχών αυτών ευνοεί την ανάπτυξη του πράσινου σκουληκιού.
- 3.6 **Ρόδινο σκουλήκι:**  
Συστήνεται στους παραγωγούς να προβαίνουν σε ψεκασμό με ένα κατάλληλο και εγκεκριμένο εντομοκτόνο, **μόνο όταν διαπιστώνουν πάνω από είκοσι (20) προσβεβλημένα άνθη (ροζέτες), σε τυχαίο δείγμα εκατό (100) ανθέων, από τουλάχιστον πέντε (5) αντιπροσωπευτικά σημεία της καλλιέργειας ή όταν βρεθούν 5-8 ζωντανές προνύμφες (σκουλήκια), κατά μέσο όρο, στο εσωτερικό 100 νεαρών καρυδιών ηλικίας δύο(2) εβδομάδων, σε δείγμα που λήφθηκε κατά την διαγώνιο του αγρού.** Η εξέταση των καρυδιών θα πρέπει να είναι προσεκτική, διότι είναι δύσκολη η διάκριση της προσβολής, καθώς και της προνύμφης στα πρώτα στάδια ανάπτυξής της.

## **ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ**

- 1) Δεν συνιστώνται επεμβάσεις με εντομοκτόνα στις βαμβακοφυτείες/αγροτεμάχια χωρίς έλεγχο της πυκνότητας των επιβλαβών εντόμων και τη διαπίστωση των παραπάνω αναφερόμενων κατά περίπτωση ορίων επέμβασης. Και αυτό, διότι άστοχοι και άκαιροι ψεκασμοί, αποβαίνουν εις βάρος της εξέλιξης της καλλιέργειας, της παραγωγικότητας και της οικονομικότητας αυτής, του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας.
- 2) Οι ψεκασμοί για να είναι αποτελεσματικοί, θα πρέπει να λούζονται πολύ καλά με το ψεκαστικό υγρό όλα τα μέρη του βαμβάκφυτου **και κυρίως όλα τα καρποφόρα όργανα (χτένια, άνθη, καρύδια).**
- 3) Όπου χρειαστεί να γίνουν χημικές επεμβάσεις, αυτές να γίνονται μετά την δύση του ηλίου και κατά τις νυκτερινές ώρες, **διότι οι πεταλούδες του πράσινου και του ρόδινου σκουληκιού δραστηριοποιούνται κατά τη νύκτα, αλλά και για την προστασία των μελισσών.**
- 4) **Οι βαμβακοπαραγωγοί να ενημερώνουν για κάθε επικείμενο ψεκασμό τους μελισσοκόμους.**
- 5) Οι βαμβακοπαραγωγοί είναι αποκλειστικά και μόνοι υπεύθυνοι για την επιλογή των επεμβάσεων, σχετικά με τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, τον τρόπο και το χρόνο εφαρμογής τους στις συνθήκες της καλλιέργειάς τους, καθώς και για τους λοιπούς χειρισμούς, που συμβάλουν στις ποσοτικές και ποιοτικές αποδόσεις της καλλιέργειας.

## ΠΡΟΣΟΧΗ:

- Σε κάθε περίπτωση, να τηρούνται αυστηρά οι οδηγίες εφαρμογής των φυτοπροστατευτικών προϊόντων για την αναλογία χρήσης, την συνδυαστικότητα, τον κίνδυνο φυτοτοξικότητας, το διάστημα μεταξύ τελευταίας επέμβασης και συγκομιδής και τα μέτρα προστασίας για την αποφυγή δηλητηρίασης.
- Τα εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά αναφέρονται στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων του ΥΠ.Α.Α.& Τροφίμων (<http://www.minagric.gr>) και από αυτά γίνεται η επιλογή προς χρήση.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΙΖΟΣ  
ΒΙΟΛΟΓΟΣ – ΙΧΘΥΟΛΟΓΟΣ

### ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

- ΠΡΟΣ:**
1. Περιφ/κό Κέντρο Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου Μαγνησίας  
Τμήμα προστασίας φυτών  
Τορούτζια – Νικολαΐδη  
383 34 Πεδίο Άρεως – ΒΟΛΟΣ
  2. Δήμοι : Λαμιέων, Στυλίδας, Μακρακώμης, Δομοκού, Λοκρών, Μώλου – Αγ. Κων/νου, Αμφίκλειας – Ελάτειας – ΕΔΡΕΣ ΤΟΥΣ  
(με την παράκληση να τοιχοκολληθεί στις Δ.Κ και Τ.Κ)
  3. Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής Π.Ε Φθιώτιδας  
Τμήμα Φυτικής και Ζωϊκής παραγωγής  
ΣΕ ΕΜΑΣ
  4. Γραφεία Αγροτικής Οικονομίας Π.Ε. Φθιώτιδας  
ΕΔΡΕΣ ΤΟΥΣ
  5. Ε.Α.Σ.: Λαμίας, Αμφίκλειας, Αταλάντης, Στυλίδας  
(με την παράκληση να αποσταλεί στις Α.Σ.Ο.)  
ΕΔΡΕΣ ΤΟΥΣ
  6. Σύλλογο Γεωπόνων Ελευθέρων Επαγγελματιών Φθιώτιδας -Ευρυτανίας (και με email)
  7. Πρόεδρο Παμφθιωτικού Συλλόγου κ. Δημογιάννη Δημ.

**ΚΟΙΝ.:** Α) Υπουργείο Αγροτικής Αν/ξης & Τροφίμων  
Γεν. Δ/ση Φυτικής Παραγωγής  
Δ/ση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής  
Τμήμα Γεωργικών Προειδοποιήσεων  
Ομάδα συντονισμού βάμβακος  
Λ. Συγγρού 150 – 176 71 ΚΑΛΛΙΘΕΑ

Β)

1. Αντιπεριφερειάρχη κ. Στ. Καπελέρη
2. Γενικό Δ/ντή Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής κ. Στ. Τσελά
3. Γραφείο Τύπου & Δημ. Σχέσεων  
( Με την παράκληση να δημοσιευθεί στα Τοπικά Μ.Μ.Ε.)
4. Δ/ντή Αγροτικής Οικονομίας Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας κ. Ι. Καρνάβα
5. Δ/ντη Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής Π.Ε. Φθιωτιδας κ. Δημ. Ρίζο

ΕΔΡΕΣ ΤΟΥΣ